

Súd: Najvyšší súd
Spisová značka: 1VCdo/8/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4422200776
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Bajánková
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:4422200776.2

Uznesenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veľkom senáte občianskoprávneho kolégia zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a členov senátu JUDr. Ivana Rumanu, JUDr. Aleny Svetlovskej, JUDr. Martina Vladika, Mgr. Dušana Čima, JUDr. Terézie Mecelovej a JUDr. Jany Zemkovej, PhD., v spore žalobkyne: P. X. O., narodenej XX. C. XXXX, A. N.P., J. F. Y. XXXXX/XX, zastúpenej zákonným zástupcom - otcom S.E. O., narodeným X. Y. XXXX, A. N., J. F. Y. XXXXX/XX, zastúpeným splnomocnenkyňou Advokátska kancelária - JUDr. Tomáš Havlík, s. r. o., Bratislava - mestská časť Rusovce, Longobardská 16, IČO: 50 566 784, proti žalovanej O. F., narodenej XX. A. XXXX, A. N., A. XXXX/XX, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 9C/17/2022, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre zo 14. decembra 2023 sp. zn. 7Co/1/2023, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Nitre zo 14. decembra 2023 sp. zn. 7Co/1/2023 z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Pri fikcii doručenia sa elektronický dokument považuje za doručený až po uplynutí úložnej lehoty v zmysle § 32 ods. 2 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov a nie v posledný deň úložnej lehoty.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nové Zámky (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 5. septembra 2022 č. k. 9C/17/2022-77 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, a žalovanej priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) uznesením zo 14. decembra 2023 sp. zn. 7Co/1/2023 odvolanie žalobkyne proti rozsudku súdu prvej inštancie odmietol podľa § 386 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odmietnutie odvolania právne odôvodnil ustanovením § 32 ods. 1, ods. 2 a ods. 5 písm. b) bod 1 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o e-Governmente“). Vecne dôvodil, že rozsudok súdu prvej inštancie bol právnej zástupkyňi žalobkyne dňom 14. septembra 2022 uložený do elektronickej schránky. Od nasledujúceho dňa po dni uloženia začala žalobkyni plynúť pätnásťdňová úložná lehota, ktorá uplynula dňom 29. septembra 2022 (vo štvrtok). Nasledujúcim dňom - 30. septembrom 2022 - začala plynúť žalobkyni lehota pätnásť dní na podanie odvolania, a táto uplynula 14. októbra 2022 (v piatok). Odvolanie bolo podané 17. októbra 2022, teda po uplynutí zákonnej lehoty na jeho podanie. Nezohľadnil skutočnosť, že elektronická doručka uvádza ako dátum doručenia 30. september 2022, zdôrazniac, že právna udalosť márneho uplynutia lehoty určenej podľa dní nastáva uplynutím 24.00 hod. posledného dňa lehoty, a nie 00.00

hod. nasledujúceho dňa. Stotožnil sa s právnymi závermi vyslovenými v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) sp. zn. 8Cdo/25/2023, nezohľadňujúc odlišný právny názor vyslovený dovolacím súdom v rozhodnutí sp. zn. 3Obdo/6/2022.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj len „dovolateľka“) dovolanie. Dovolanie odôvodnila ustanovením § 420 písm. f) CSP, t. j. nesprávnym procesným postupom súdu znemožňujúcim strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Navrhla zrušiť napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Uviedla, že odvolanie žalobkyne proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo podané včas. Posledný deň lehoty na podanie odvolania pripadol na sobotu 15. októbra 2022, odvolanie bolo podané najbližší nasledujúci pracovný deň (17. októbra 2022), teda v zákonnej lehote. Notifikácia o doručení rozsudku súdu prvej inštancie bola právnomu zástupcovi žalobkyne doručená do jeho elektronickej schránky 14. septembra 2022 o 08:04:18 hod. Rozsudok sa považuje za doručený márnym uplynutím úložnej lehoty, t. j. dňom nasledujúcim po uplynutí úložnej lehoty. Úložná lehota plynula ešte počas celého dňa 29. septembra 2022 a až nasledujúcim dňom sa považuje rozsudok za doručený. Aj na elektronickej doručke je uvedený dátum 30. september 2022. V notifikácii o doručení rozsudku súdu prvej inštancie je uvedené, že pri doručovaní správy sa uplatňuje fikcia doručenia; po uplynutí dátumu doručenia a neprevzatí správy sa doručovaná správa považuje za doručenú. Ak by mala platiť právna konštrukcia odvolacieho súdu, ustanovenie § 32 ods. 5 písm. b) bod 1 zákona o e-Governmente by muselo znieť tak, že elektronická úradná správa sa považuje za doručenú dňom, v ktorom uplynie úložná lehota; platné znenie uvedeného ustanovenia však obsahuje slovné spojenie „márnym uplynutím úložnej lehoty“. Svoju argumentáciu podporila odkazom na rozhodnutie dovolacieho súdu z 23. februára 2022 sp. zn. 3Obdo/6/2022, publikované v Zbierke rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 26/2022.

4. Žalovaná sa k podanému dovolaniu žalobkyne nevyjadřila.

5. Prejednávajúci senát 6C podľa § 48 ods. 1 CSP postúpil vec uznesením z 27. marca 2025 sp. zn. 6Cdo/89/2024 veľkému senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu (ďalej len „veľký senát“). Vyslovil názor, že elektronický dokument sa podľa § 32 ods. 2 a 5 zákona o e-Governmente považuje za doručený márnym uplynutím úložnej lehoty; úložná lehota na účely tohto zákona je lehota, počas ktorej je uložená elektronická úradná správa považovaná za nedoručenú, preto nemožno za deň doručenia považovať jej posledný deň, ale až deň nasledujúci. Rovnaký právny záver bol konštatovaný aj v rozhodnutí najvyššieho súdu z 23. februára 2022 sp. zn. 3Obdo/6/2022, publikovanom v Zbierke rozhodnutí najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 26/2022. Rozdielny právny názor vyslovil najvyšší súd v rozhodnutí z 26. septembra 2023 sp. zn. 8Cdo/25/2023 konštatujúc, že k márnemu uplynutiu úložnej lehoty došlo jej posledným dňom. Právna udalosť márneho uplynutia lehoty určenej podľa dní nastáva uplynutím 24:00 hod. posledného dňa lehoty a nie 00:00 hod. nasledujúceho dňa (pozn.: doručovanie sa vykonávalo podľa znenia príslušných ustanovení účinných do 31. októbra 2022).

6. Veľký senát si pred pristúpením k rozhodovaniu podľa § 48 ods. 4 CSP vyžiadal stanoviská ministra spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister“), generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) a právnických fakúlt Univerzity Komenského v Bratislave, Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Trnavskej univerzity, Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a Paneurópeskej vysokej školy. Svoje stanoviská zaslali minister, generálny prokurátor a právnické fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a Trnavskej univerzity.

7. Minister zastáva názor, že úložná lehota podľa § 32 ods. 5 zákona o e-Governmente nemôže uplynúť v priebehu posledného dňa. Márne uplynutie lehoty nastáva až v nasledujúci deň od 00:00 hod., nakoľko lehota určená podľa dní končí s prechodom na nasledujúci deň.

8. Generálny prokurátor vyslovil názor, že úložná lehota podľa § 32 ods. 5 písm. b) zákona o e-Governmente je lehotou prepadnou. Ak sa správa vyzdvihne v lehote, má vyzdvihnutie účinky doručenia v deň vyzdvihnutia správy. Ak sa správa vyzdvihne po lehote, vyzdvihnutie už právne účinky doručenia nemá. Ak lehota prepadne, správa sa považuje za doručenú posledný deň lehoty (má sa za to, že k vyzdvihnutiu došlo v tento deň).

9. Katedra občianskeho práva Právnickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach sa priklonila k názoru, že pri uplatnení fikcie doručenia sa elektronický dokument považuje za doručený až po uplynutí úložnej lehoty a nie v jej posledný deň.

10. Katedra občianskeho a obchodného práva Právnickej fakulty Trnavskej univerzity sa v stanovisku nezjednotila. Časť katedry zastáva názor, že dňom doručenia je posledný deň úložnej lehoty, nakoľko pri neprevzatí zásielky v úložnej lehote je doručením okamih márneho uplynutia úložnej lehoty a na určenie okamihu doručenia nie je potrebné vyčleňovať celý deň. Druhá časť katedry sa priklonila k názoru, že 15. deň je posledným dňom úložnej lehoty a dňom doručenia je 16. deň, keďže zákon explicitne vyjadruje, že počas úložnej lehoty sa zásielka považuje za nedoručenú; posledný deň úložnej lehoty preto nemožno považovať za deň doručenia.

11. Katedra občianskeho a pracovného práva Právnickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici sa vo svojom stanovisku zaoberala inou otázkou a k problematike prejednávanej v tejto veci sa nevyjadrila.

12. Veľký senát najvyššieho súdu ako súd dovolací (§ 35 CSP v spojení s § 48 ods. 1 a 4 rovnakého zákona) preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu z hľadiska nastolenej otázky, či pri fikcii doručenia sa elektronický dokument považuje za doručený až po uplynutí úložnej lehoty v zmysle § 32 ods. 2 zákona o e-Governmente alebo sa za doručený považuje v posledný deň úložnej lehoty.

13. Jedna názorová línia je prezentovaná v rámci rozhodnutia najvyššieho súdu z 26. septembra 2023 sp. zn. 8Cdo/25/2023, kde najvyšší súd vyslovil, že podľa § 32 ods. 5 písm. b) bodu 1 zákona o e-Governmente došlo k márnemu uplynutiu úložnej lehoty jej posledným dňom. Právna udalosť márneho uplynutia lehoty určenej podľa dní nastáva uplynutím 24.00 hod. posledného dňa lehoty a nie 00.00 hod. nasledujúceho dňa.

14. Druhá názorová línia (v zhode s rozhodnutím R 26/2022) tvrdí, že pri fikcii doručenia sa elektronický dokument považuje za doručený až po uplynutí úložnej lehoty v zmysle § 32 ods. 2 zákona o e-Governmente a nie v posledný deň úložnej lehoty.

15. Podľa § 29 ods. 2 zákona o e-Governmente účinného do 31. októbra 2022 (pozn: i nižšie citované znenia ustanovení zákona sa uvádzajú v znení do 31. októbra 2022) do vlastných rúk sa elektronicky doručujú elektronické dokumenty, ktoré sú podľa tohto zákona z hľadiska právnych účinkov totožné s dokumentom v listinnej podobe, o ktorom osobitné predpisy ustanovujú, že sa doručujú do vlastných rúk.

16. Podľa § 29 ods. 3 zákona o e-Governmente doručením do vlastných rúk sa na účely elektronického doručovania rozumie doručenie, pri ktorom sa vyžaduje potvrdenie doručenia zo strany adresáta alebo osoby, ktorej je podľa osobitných predpisov možné doručovať namiesto adresáta (ďalej len „prijímateľ“), formou elektronickej doručenky odoslanej odosielateľovi.

17. Podľa § 30 ods. 1 zákona o e-Governmente elektronickej doručenkou sa rozumie elektronický dokument obsahujúci údaj o dni, hodine, minúte a sekunde elektronického doručenia, identifikátor osoby prijímateľa, identifikátor osoby odosielateľa a identifikáciu elektronickej úradnej správy a elektronickej dokumentov, ktoré sa elektronicky doručujú; identifikácia elektronickej úradnej správy a elektronickej dokumentov musí zabezpečiť vytvorenie logickej väzby na túto správu a dokumenty, ktoré obsahuje.

18. Podľa § 32 ods. 1 zákona o e-Governmente uložením elektronickej úradnej správy sa rozumie okamih, odkedy je elektronickej úradnej správy objektívne dostupná prijímateľovi v elektronickej schránke adresáta.

19. Podľa § 32 ods. 2 zákona o e-Governmente úložnou lehotou na účely tohto zákona je lehota, počas ktorej je uložená elektronickej úradnej správy považovaná za nedoručenú. Úložná lehota je 15 dní odo dňa nasledujúceho po dni uloženia elektronickej úradnej správy, ak osobitný predpis neustanovuje inú lehotu.

20. Podľa § 32 ods. 5 písm. b) zákona o e-Governmente elektronická úradná správa, vrátane všetkých elektronických dokumentov, sa považuje za doručení, ak nie je adresátom orgán verejnej moci a doručuje sa do vlastných rúk, dňom, hodinou, minútou a sekundou uvedenými na elektronickej doručenke alebo márnym uplynutím úložnej lehoty podľa toho, ktorá skutočnosť nastane skôr, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvedel.

21. V posudzovanom prípade odvolací súd odmietol odvolanie žalobkyne ako oneskorene podané. Pre tento záver bolo významné posúdenie momentu doručenia rozsudku súdu prvej inštancie, od čoho sa následne odvíja plynutie lehoty na podanie odvolania. Odvolací súd nezohľadnil skutočnosť, že elektronická doručenka uvádza ako dátum doručenia 30. september 2022, zdôrazniac, že právna udalosť márneho uplynutia lehoty určenej podľa dní nastáva uplynutím 24.00 hod. posledného dňa lehoty, a nie 00.00 hod. nasledujúceho dňa.

22. Vec prejednávajúci senát 6C sa nestotožnil s právnym názorom vysloveným v danej veci odvolacím súdom a prikláňa sa k názoru, ktorý reprezentuje druhá názorová línia (viď ods. 14. tohto uznesenia).

23. Doručovanie súdnych písomností je dôležitým procesným úkonom súdu, ktorý umožňuje subjektom konania oboznámiť sa so stavom a priebehom konania, ako aj s procesnými právami, ktoré im priznáva zákon a procesnými povinnosťami, ktoré im ukladá zákon alebo súd. Keďže meritórne rozhodnutie súdu je výsledok, ku ktorému vlastne celé konanie smeruje, doručeniu rozsudku je zo strany súdu potrebné venovať náležitú pozornosť. Pre splnenie povinnosti súdu doručiť rozsudok (ale aj akúkoľvek inú písomnosť) je nevyhnutné účinné doručenie, tzn. preukázateľné splnenie predpokladov pre vyvodenie záveru o doručení (reálne prevzatie písomnosti adresátom, alebo splnenie zákonných predpokladov pre vyvodenie fikcie doručenia). Ak má adresát rozsudku aktivovanú elektronickú schránku podľa zákona o e-Governmente, súd rozsudok doručuje do jeho elektronickej schránky. Rozsudok je doručený jeho prevzatím adresátom z elektronickej schránky (uložená správa sa adresátovi sprístupní po potvrdení elektronickej doručenky), alebo sa v zmysle § 32 ods. 5 písm. b) zákona o e-Governmente považuje za doručený márnym uplynutím pätnásťdňovej úložnej lehoty (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarčinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2022, 898 - 902 s).

24. V nadväznosti na súhlasné stanoviská (ods. 7., 9. a čiastočne i ods. 10. tohto uznesenia) súladné s prezentovaným názorom senátu 6C, s ktorým sa stotožnil aj veľký senát občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, s odkazom na argumentáciu uvedenú vyššie, veľký senát konštatuje, že pri fikcii doručenia sa elektronický dokument považuje za doručený až po uplynutí úložnej lehoty stanovenej v § 32 ods. 2 zákona o e-Governmente a nie v posledný deň úložnej lehoty. Smerodajným pre tento záver je prvá veta § 32 ods. 2 zákona o e-Governmente, podľa ktorej úložnou lehotou na účely tohto zákona je lehota, počas ktorej je uložená elektronická úradná správa považovaná za nedoručenú. Je preto zrejmé, že počas plynutia tejto lehoty (od prvého do posledného dňa) nemôže nastať fikcia doručenia a táto nastáva až po jej uplynutí, t. j. nasledujúci deň.

25. Keď potom odvolací súd vychádzal z opačného právneho názoru, čo malo za následok odmietnutie odvolania ako oneskorene podaného, došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces § 420 písm. f) CSP.

26. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu zaujala už pred účinnosťou CSP záver, podľa ktorého o znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskoprávneho konania ide tiež v prípade postupu súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietne zaoberať meritom veci (odmietne podanie alebo konanie zastaví alebo odvolací súd odmietne odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup neboli dané (viď napríklad R 23/1994 a R 4/2003, prípadne aj 1Cdo/41/2000, 2Cdo/119/2004, 3Cdo/108/2004, 3Cdo/231/2008, 4Cdo/20/2001, 5Cdo/434/2012, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/142/2013 či 3Cdo/98/2015).

27. Dovolacím súdom konštatovaná procesná vada zmätočnosti uvedená v ustanovení § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť dovolania; zároveň je však tiež dôvodom, so zreteľom na ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie bez ďalšieho zrušiť.

28. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej

inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami preto zrušil uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 2 CSP).

29. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

30. Toto rozhodnutie prijal veľký senát pomerom hlasov 6 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.